

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ І САДІВНИЦТВА

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Гарант освітньої програми

О.Г. Прокопчук
(підпис)
О.Г. Прокопчук
(підпис, прізвище)

« 31 » серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

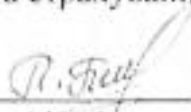
Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування

Факультет: економіки і підприємництва

Робоча програма навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньої програми фінанси, банківська справа та страхування. Умань: Уманський НУС, 2021. 20 с.

Розробники:

1. Прокопчук Олена Тодорівна, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, доктор економічних наук, доцент
2. Власюк Світлана Анатоліївна, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент

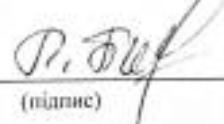

(підпис) (О.Т. Прокопчук)

(підпис) (С.А. Власюк)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування протокол від «30» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри
(підпис) Прокопчук О.Т.
(прізвище та ініціали)
«30» серпня 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва протокол від «31» серпня 2021 року № 1.

Голова
(підпис) Смолій Л.В.
(прізвище та ініціали)

«31» серпня 2021 року

(підпис)

© УНУС, 2021 рік

©Власюк С.А., Прокопчук О.Т.2021 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 8		1	1
Індивідуальне науково-дослідне завдання: курсова робота		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		1	1
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента – 5,3	Освітній рівень: другий (магістерський) Освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»	32 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		90 год.	138 год.
		Індивідуальні завдання	
		30 год.	30 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – отримання знань і навичок з формування і реалізації управлінських рішень з питань організації і управління страховим бізнесом, ефективним використанням наявних ресурсів страхових компаній, оптимізації фінансових потоків страховиків і забезпечені на базі цього поєднання ефективного страхового захисту клієнтів страховиків і зростання добробуту власників страхових компаній.

Основні завдання дисципліни:

- вивчення сутності, ролі та механізму управління страховою діяльністю, що надає змогу об'єктивно сформулювати рівень знань студентів для подальшого успішного застосування в сфері страхування та на повну використовувати можливості страхового захисту в процесі діяльності та особистому житті;
- вивчення методів організації розвитку страхової компанії та регулювання страхової діяльності;
- набуття професійних знань з фундаментальних напрямків управління страховою діяльністю на основі вітчизняного та зарубіжного досвіду;
- набуття практичного досвіду планування та прийняття управлінських рішень в процесі страхування, перестрахування та інвестиційної діяльності страхових компаній.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі програми:

Пререквізити	Постреквізити
Соціальне страхування	Аналіз і візуалізація фінансових даних
Страхування	Виробнича практика
Страхові послуги та діяльність страхових організацій	Дипломне проектування
Виробнича практика	

Згідно з вимогами освітньої програми студенти **мають здобути компетентності:**

загальні:

- ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

спеціальні:

- СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- СК10. Здатність використовувати фундаментальні знання з фінансів, банківської справи та страхування для прийняття управлінських рішень в аграрному секторі економіки.

Програмні результати навчання:

- ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
- ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.
- ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.
- ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
- ПР14. Використовувати фундаментальні знання з фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з управлінськими інструментами для здійснення професійної діяльності в аграрному секторі економіки.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Управління страховою організацією

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика страхового менеджменту

1. Завдання та суть страхового менеджменту.
2. Функції страхового менеджменту.
3. Правові основи страхового менеджменту.
4. Особливості страхування як підприємницької діяльності в умовах глобальної економіки.
5. Інфраструктура страхового ринку України

Змістовий модуль 2. Організація, планування та контроль страхової діяльності

1. Зміст, складові та система стратегічного управління страховою організацією.
2. Процес стратегічного планування в страховій компанії.
3. Впровадження в діяльність страхових компаній управління на основі збалансованої системи показників.
4. Контроль страхової діяльності

Змістовий модуль 3. Маркетинг в системі управління страховою діяльністю

1. Задачі, функції та особливості організації маркетингової діяльності в страховій компанії.
2. Система розробки та продажу страхових послуг.
3. Управління рекламною діяльністю страхової компанії.
4. Управління відносинами страховика зі страховими посередниками.

Змістовий модуль 4. Врегулювання страхових претензій

1. Служба врегулювання претензій, її завдання та місце в страховій компанії.
2. Спеціальні види врегулювання страхових претензій.
3. Врегулювання страхових претензій з перестраховиками.
4. Врегулювання страхових претензій за договорами

Модуль 2. Фінансова надійність страхової компанії

Змістовий модуль 5. Управління фінансовими результатами страхових компаній

1. Склад доходів і витрат страхової компанії.
2. Управління формуванням прибутку страхової компанії.

Змістовий модуль 6. Управління платоспроможністю страхових компаній

1. Платоспроможність страхової компанії та вимоги до її забезпечення.

2. Управління активами як засіб підтримки платоспроможності страхової компанії.
Змістовий модуль 7. Управління фінансовою надійністю страхової компанії
1. Визначення фінансової надійності страхової компанії та фактори, що її забезпечують.
 2. Управління страховими портфелем страхової компанії.
 3. Управління формуванням страхових резервів.
 4. Управління розміщенням страхових резервів

Змістовий модуль 8. Антикризове управління в страхових компаніях

1. Сутність, причини і наслідки фінансової кризи в страховій компанії.
2. Процес реорганізації, санації і ліквідації страхової компанії.
3. Державний контроль за платоспроможністю страхової компанії
4. Організація антикризового управління в страхових компаніях.

4. ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	Разом	у тому числі				Разом	у тому числі			
		л	п	і	с		л	п	і	с
Модуль 1. Управління страховою організацією										
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика страхового менеджменту										
Тема 1. Загальна характеристика страхового менеджменту	19	4	4		11	19	2			17
Разом за змістовим модулем 1	19	4	4		11	19	2			17
Змістовий модуль 2. Організація, планування та контроль страхової діяльності										
Тема 2. Організація, планування та контроль страхової діяльності	17	4	2		11	19		2		17
Разом за змістовим модулем 2	17	4	2		11	19		2		17
Змістовий модуль 3. Маркетинг в системі управління страховою діяльністю										
Тема 3. Маркетинг в системі управління страховою діяльністю	19	4	4		11	19	2			17
Разом за змістовим модулем 3	19	4	4		11	19	2			17
Змістовий модуль 4. Врегулювання страхових претензій										
Тема 4. Врегулювання страхових претензій	20	4	4		12	18				18
Разом за змістовим модулем 4	20	4	4		12	18				18
Усього годин за модулем	75	16	14		45	75	4	2		69
Модуль 2. Фінансова надійність страхової компанії										
Змістовий модуль 5. Управління фінансовими результатами страхових компаній										
Тема 5. Управління фінансовими результатами страхових компаній	19	4	4		11	19	2			17
Разом за змістовим модулем 5	19	4	4		11	19	2			17
Змістовий модуль 6. Управління платоспроможністю страхових компаній										
Тема 6. Управління платоспроможністю СК	19	4	4		11	17				17
Разом за змістовим модулем 6	19	4	4		11	17				17
Змістовий модуль 7. Управління фінансовою надійністю страхової компанії										
Тема 7. Управління фінансовою надійністю страхових компаній *	17	4	2		11	21	2	2		17
Разом за змістовим модулем 7	17	4	2		11	21	2	2		17
Змістовий модуль 8. Антикризове управління в страхових компаніях										
Тема 8. Антикризове управління	50	4	4		12	18				18
Разом за змістовим модулем 8	50	4	4		12	48				18
Усього годин за модулем	105	16	14		45	105	4	2		69
ІНДЗ курсова робота	30				30					30

РАЗОМ	180	32	28		120	180	8	4		168
-------	-----	----	----	--	-----	-----	---	---	--	-----

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
МОДУЛЬ 1 УПРАВЛІННЯ СТРАХОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ			
1	Тема 1. Загальна характеристика страхового менеджменту Заняття 1. Визначення завдань та сутності страхового менеджменту. Функції страхового менеджменту. Заняття 2. Правові основи страхового менеджменту. Особливості страхування як підприємницької діяльності. Інфраструктура страхового ринку України	4	
2	Тема 2. Організація, планування та контроль страхової діяльності. Заняття 3. Визначення змісту, складових та системи стратегічного управління страховою організацією; процесу стратегічного планування в страховій компанії; впровадження в діяльність страхових компаній управління на основі збалансованої системи показників; контроль страхової діяльності	2	2
3	Тема 3. Маркетинг в системі управління страховою діяльністю. Заняття 4. Визначення задач, функцій та особливостей організації маркетингової діяльності в страховій компанії; система розробки та продажу страхових послуг. Заняття 5. Управління рекламною діяльністю страхової компанії. Управління відносинами страховика зі страховими посередниками.	4	
4	Тема 4. Врегулювання страхових претензій. Заняття 6. Служба врегулювання претензій, її завдання та місце в страховій компанії. Спеціальні види врегулювання страхових претензій. Заняття 7. Врегулювання страхових претензій з перестраховиками. Врегулювання страхових претензій за договорами, які передбачають «асистанс-допомогу».	4	
МОДУЛЬ 2. ФІНАНСОВА НАДІЙНІСТЬ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ			
5	Тема 5. Управління фінансовими результатами страхових компаній. Заняття 8. Склад доходів і витрат страхової компанії. Заняття 9. Управління формуванням прибутку страхової компанії.	4	
6	Тема 6. Управління платоспроможністю страхових компаній Заняття 10. Платоспроможність страхової компанії та вимоги до її забезпечення. Заняття 11. Управління активами як засіб підтримки платоспроможності страхової компанії.	4	
7	Тема 7. Управління фінансовою надійністю страхової компанії. Заняття 12. Визначення фінансової надійності страхової компанії та фактори, що її забезпечують. Управління страховими портфелем страхової компанії. Управління формуванням і розміщенням страхових резервів. Економічна сутність страхових резервів. Управління формуванням обов'язкових	2	2

8	<p>Тема 8. Антикризове управління в страхових компаніях.</p> <p>Заняття 13. Сутність, причини і наслідки фінансової кризи в страховій компанії. Процес реорганізації, санації і ліквідації страхової компанії.</p> <p>Заняття 14. Державний контроль за платоспроможністю страхової компанії, засоби впливу і реагування на фінансові порушення страховиків. Організація антикризового управління в страхових компаніях.</p>	4	
Разом		28	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
МОДУЛЬ 1 УПРАВЛІННЯ СТРАХОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ			
1	<p>Тема 1. Завдання та суть страхового менеджменту.</p> <p>Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> Страхова послуга і дослідження попиту на неї. Розвиток системи страхових послуг в умовах монополії держави на ведення страхової справи. <p><i>Література: [23-34], мережа Інтернет.</i></p>	11	17
2	<p>Тема 2. Організація, планування та контроль страхової діяльності</p> <p>Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> Форми надання страхових послуг фізичним та юридичним особам. Організація реалізації страхових послуг. <p><i>Література: [22, 27, 33], мережа Інтернет.</i></p>	11	17
3	<p>Тема 3. Маркетинг в системі управління страховою діяльністю</p> <p>Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> Страхування авіаційної і космічної техніки. Економічний зміст, значення і види страхування кредитних ризиків. <p><i>Література: [19,20,26,31], мережа Інтернет.</i></p>	11	17
4	<p>Тема 4. Врегулювання страхових претензій</p> <p>Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> Депозитне страхування в Україні: сутність, проблеми та перспективи розвитку. <i>Література: [30-32], мережа Інтернет.</i> 	12	18
МОДУЛЬ 2. ФІНАНСОВА НАДІЙНІСТЬ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ			
5	<p>Тема 5. Управління фінансовими результатами страхових компаній</p> <p>Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> Проблеми і шляхи удосконалення страхового захисту майна громадян Страхування тварин, які належать громадянам. <p><i>Література: [15,19,25], мережа Інтернет.</i></p>	11	17
6	<p>Тема 6. Управління платоспроможністю страхових компаній</p> <p>Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> Страхування особистої власності громадян та етапи його розвитку <p><i>Література: [11,14,23,29], мережа Інтернет.</i></p>	11	17
7	<p>Тема 7. Управління фінансовою надійністю страхової компанії</p> <p>Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> Страховий захист дітей. <p><i>Література: [30,33], мережа Інтернет.</i></p>	11	17
8	<p>Тема 8. Антикризове управління в страхових компаніях</p> <p>Питання, які студенти повинні опрацювати самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> Особливості і розвиток кооперативного страхування в Україні. <p><i>Література: [10-15,26,32], мережа Інтернет.</i></p>	12	18

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Важливими елементами навчання є індивідуальна робота студентів. Індивідуальна робота є важливою формою організації самостійної роботи студентів, оскільки при цьому вони краще засвоюють і закріплюють основні теми курсу. Це самостійна і творча робота студента – теоретична і практична над індивідуальним завданням, що виконується на протязі семестру під керівництвом наукового керівника. Індивідуальні завдання – це різновид самостійної роботи, яка визначається як навчальна діяльність студента, спрямована на вивчення і оволодіння матеріалом навчальної дисципліни без участі викладача. Характерними ознаками цього є наявність завдання і цільової установки на його виконання. Кожному студенту індивідуально видаються питання для написання курсової роботи.

Курсова робота виконується для поглиблення теоретичних та практичних знань студентів з дисципліни, що вивчається. Курсову роботу з дисципліни «Страховий менеджмент» можна розглядати як міні-дипломну для студентів спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» та підготовчий етап до дипломного проектування.

Виконання студентами курсової роботи передбачає такі завдання: систематизація та поглиблення теоретичних знань з предмету, що вивчається; розвиток навичок самостійної дослідницької роботи, оволодіння сучасними методами дослідження; виявлення ступеню підготовки студента до професійної діяльності з обраної спеціальності.

В процесі курсового проектування виділяються такі основні етапи: підготовча робота, написання, оформлення, перевірка керівником, захист курсової роботи перед комісією.

В курсовій роботі студент повинен показати: глибокі теоретичні знання з проблематики виконуваної роботи; вміння творчо застосовувати одержані в процесі навчання знання і навички при вирішенні конкретних наукових, економічних і виробничих завдань; володіння методами економічного аналізу, інформатизації, соціального, економічного, правового підходу при вирішенні управлінських, виробничо-господарських задач; навички самостійної дослідної роботи; вміння чітко та ясно формулювати постановку завдань, логічно викладати матеріал, узагальнювати результати проведених досліджень, аргументувати висновки і робити пропозиції; вміння використовувати необхідні літературні і нормативно-правові джерела інформації, працювати із сучасною обчислювальною технікою.

Загальні вимоги до курсової роботи: актуальність і практична значимість дослідження; високий теоретичний рівень; чітке формулювання мети і творчий підхід до її досягнення; аргументованість висновків та новизна пропозицій; використання сучасних наукових методів дослідження; оформлення згідно з вимогами.

Робота виконується на основі глибокого вивчення літератури зі спеціальності (підручників, навчальних посібників, монографій, періодичних видань, нормативних та правових актів, фактичних даних об'єкта дослідження, інформаційних ресурсів мережі Інтернет тощо).

Курсова робота повинна складатися з таких структурних елементів: титульна сторінка; завдання на курсову роботу; бланк критеріїв оцінювання курсової роботи; зміст; перелік умовних скорочень (за потребою); вступ; основна частина; висновки; список використаної літератури; додатки.

Загальні вимоги до змістовної частини курсової роботи: чіткість і логічна послідовність викладення матеріалу, переконливість аргументацій, конкретність викладення матеріалу, результатів, доведень та висновків. зміст роботи повинен коротко і чітко розкривати творчий задум автора, містити методи дослідження, методикау розрахунків і безпосередньо розрахунки, опис проведених досліджень, їх аналіз і висновки.

Загальний обсяг курсової роботи не повинен перевищувати 30-35 сторінок друкованого тексту. При визначенні загального обсягу роботи додатки не враховуються.

Орієнтовна тематика курсових робіт з дисципліни «Страховий менеджмент»

1. Управління фінансовою діяльністю страховика

2. Сучасний стан страхового ринку України та напрямки покращення фінансової надійності страхових компаній
3. Управління страховими резервами страхової компанії
4. Сучасний стан та перспективи розвитку страхування фінансових ризиків в Україні
5. Фінансове планування, бюджетування та контролінг діяльності страхової компанії
6. Управління ризиками в діяльності страхової компанії
7. Управління грошовими потоками страхової компанії
8. Сучасний стан та перспективи розвитку соціального страхування в Україні
9. Управління активами страхової компанії
10. Управління інвестиційним портфелем страхової компанії
11. Сучасні тенденції та проблеми розвитку добровільних видів страхування
12. Аналіз та перспективи розвитку обов'язкових видів страхування
13. Аналіз та перспективи розвитку страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів в Україні
14. Страхування автотранспортних засобів (авто-каско) та його розвиток в Україні
15. Україна в міжнародній системі страхування цивільної відповідальності Власників автотранспортних засобів («Зелена картка»)
16. Управління системою врегулювання збитків у авто страхуванні
17. Проблеми та перспективи розвитку майнового страхування в Україні.
18. Сучасний стан та перспективи розвитку авіаційного страхування в Україні
19. Сучасний стан та перспективи розвитку морського страхування в Україні
20. Сучасний стан та перспективи розвитку екологічного страхування в Україні
21. Особливості страхування сільськогосподарських підприємств в Україні.
22. Оцінка сучасного стану і перспективи розвитку страхування автотранспортних засобів в Україні.
23. Проблеми та перспективи розвитку особистого страхування в Україні.
24. Проблеми та перспективи страхування життя в Україні.
25. Сучасний стан та перспективи розвитку страхування туристів.
26. Медичне страхування в Україні: проблеми та перспективи розвитку
27. Оцінка сучасного стану і перспективи розвитку ризикових видів страхування.
28. Рейтингова оцінка діяльності страхових компаній в Україні
29. Управління страховими ризиками страховика.
30. Об'єднання страховиків та їх роль у підвищенні ефективності функціонування страхового ринку.
31. Ринок страхових послуг в Україні: тенденції та перспективи розвитку.
32. Ринок перестраховання в Україні: проблеми та перспективи розвитку.
33. Управління технічними резервами страховика.
34. Формування та управління резервами зі страхування життя в страховій організації.
35. Проблеми управління фінансами страхових організацій.
36. Проблеми забезпечення платоспроможності страхових компаній.
37. Сучасні тенденції та проблеми інвестиційної діяльності страхових компаній в Україні.
38. Інтеграційні процеси в діяльності банків та страхових організацій в Україні.
39. Проблеми та перспективи розвитку фондів соціального страхування (зайнятості, тимчасової непрацездатності, професійних захворювань).
40. Фінансова безпека страховика та методи протидії страховому шахрайству
41. Бізнес-планування у системі управління страховою компанією
42. Перестраховання в системі ризик-менеджменту страхової компанії
43. Перестраховання та його роль у забезпеченні фінансової стійкості страховика
44. Страхові посередники та їх роль у реалізації страхових послуг
45. Фінансове управління в страховій компанії
46. Ринок страхування життя і перспективи його розвитку в Україні

47. Особливості оцінки вартості страхової компанії
48. Пенсійне страхування в системі соціального захисту населення
49. Реструктуризація бізнес – процесів страховика
50. Формування фінансового потенціалу страхової компанії
51. Інтегрований ризик-менеджмент страховика
52. Формування політики перестраховування страховика
53. Стратегічний менеджмент страхової компанії
54. Системний менеджмент в страховій компанії
55. Розробка системи менеджменту в страховій компанії
56. Економічний аналіз та ревізія фінансових результатів страхової компанії
57. Страхові послуги в умовах страхового ринку України: оцінка сучасного стану та існуючих проблем
58. Страхування будівель та іншого майна сільськогосподарських підприємств
59. Реклама та її роль в реалізації страхових послуг
60. Роль страхування в розвитку агропромислового комплексу
61. Оцінка діяльності недержавного пенсійного страхування в Україні
62. Ресурсний потенціал страхової організації.
63. Страховий ринок: зміст, сучасний стан, проблеми розвитку
64. Банківське страхування: зміст, сучасний стан, проблеми розвитку
65. Страхування відповідальності: зміст, сучасний стан, проблеми розвитку.
66. Майнове страхування: зміст, сучасний стан, проблеми розвитку.
67. Особисте страхування: зміст, сучасний стан, проблеми розвитку.
68. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі.
69. Управління рекламною діяльністю страховика.
70. Управління власними коштами страховика.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; мозковий штурм, «кейс-метод», індивідуальні заняття із підготовкою рефератів, розв'язанням конкретних ситуацій; консультації з викладачами; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle. Матеріали курсу «Страховий менеджмент» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=365>. В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Viber, Moodle, електронна пошта тощо.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для забезпечення оцінювання проводиться поточний (модульний) та підсумковий (екзамен) контроль. Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання практичних робіт; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття; результати експрес-контролю тощо.

При контролі виконання індивідуальних завдань, які передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, оцінюванню в балах підлягають: самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових тестів; переклад іноземних текстів, встановлених обсягів, підготовка реферативних матеріалів з публікації тощо. При виконанні модульних завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули

здобувачі після опанування певного модуля. У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувачі мають право, з дозволу лектора за поданням викладача, який проводить практичні заняття, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач, що веде практичні заняття.

Знання здобувача з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів та підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних здобувачем на підсумковому контролі.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Підсумковий контроль може здійснюватися у формі усного іспиту або у формі тестових завдань. Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів та критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри.

Якщо у підсумку здобувач отримав за рейтинговим показником оцінку "FX", то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Здобувач, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю і скласти підсумковий контроль.

У разі отримання здобувачем за рейтинговим показником оцінки "F", то він повинен пройти повторний курс вивчення цієї дисципліни протягом наступного семестру (навчального року) за графіком, встановленим деканатом. Бали, отримані при вивченні дисципліни у попередній період, анулюються.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни «Страховий менеджмент» (денна форма навчання)

Кількість балів за модуль	Модуль 1					Модуль 2					Поточний контроль всього	Підсумковий контроль	Загальна сума балів	
	30					40								
Змістові модулі	ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	МК1	ЗМ5	ЗМ6	ЗМ7	ЗМ8	МК2	70	30	100	
	T1	T2	T3	T4		T5	T6	T7	T8					
Кількість балів за змістові модулі і модульний контроль	5	5	5	5	10	5	5	5	15	10	70	30	100	
в т.ч. за видами роботи:														
- практичні заняття	5	5	5	5		5	5	5	5					
- інші види робіт: написання рефератів, кросвордів, тестів									10					

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни «Страховий менеджмент» (заочна форма навчання)

Кількість балів за модуль	Модуль 1	Модуль 2	КО	ІТ	ПІ	ДС	За	га
---------------------------	----------	----------	----	----	----	----	----	----

Змістові модулі	10					60								
	ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	МК1	ЗМ5	ЗМ6	ЗМ7	ЗМ8	МК2				
Кількість балів за змістові модулі і модульний контроль					30					30	70	30	100	
в т.ч. за видами роботи: семінари														
- практичні заняття				5					5					
- інші види робіт														

Розподіл балів за виконання курсової роботи

Критерій за яким оцінюється робота	Рейтинговий бал
1. Перевірка курсової роботи:	70
• відповідність змісту курсової роботи (проекту) завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання	45
• самостійність вирішення поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць	10
• наявність елементів науково-дослідного характеру	5
• використання комп'ютерних технологій	5
• відповідність стандартам оформлення	5
2. Захист курсової роботи (проекту), в тому числі:	30
• доповідь	10
• правильність відповідей на поставлені запитання	20
Всього	100

Критерії та шкала оцінювання знань і умінь студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	
0-34	F	незадовільно з можливістю повторного складання
		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Власюк С.А., Барабаш Л.В., Бондаренко Н.В., Цимбалюк Ю.А. Прокопчук О.Т. Інструктивно- методичні матеріали для проведення практичних (семінарських) занять з навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Умань : ВПЦ «Візаві». 2021. 71 с.

2. Власюк С.А., Бондаренко Н.В., Барабаш Л.В., Ролінський О.В. Методичні матеріали для виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Умань : ВПЦ «Візаві». 2021. 44 с.

3. Власюк С.А., Барабаш Л.В., Бондаренко Н.В. Методичні матеріали, завдання та вказівки для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форми навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Умань: ВПЦ «Візаві». 2021. 60 с.

4. Власюк С.А. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».
<https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=365>

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Prokopchuk O., Nepochatenko O., Malyovanyi M., Vlasyuk S., Ivanova N. Structure of Ukrainian Agricultural Insurance Market in Terms of Sectoral Gradation. Proceedings of the 36-th International Business Information Management Association Conference (IBIMA). Sustainable Economic Development and Advancing Education Excellence in the Era of Global Pandemic. 4-5 November, 2020. Granada, Spain. 1879-1889. (Web of Science).
2. Абрамов В. Ю. Страхование: теория и практика: практик. пособ. М.: Волтерс Клузер, 2007. 505 с.
3. Бабенко В. Г. Механізм страхування фінансових ризиків: монографія / Мелітополь: ТДАТУ, 2009. 287 с.
4. Базилевич В. Д. Страхування: підручник / За ред. В. Д. Базилевича. К.: Знання, 2008. 1019 с.
5. Баранов А. А. Збалансованість страхового портфеля та його вплив на фінансову надійність страховика. Ринок цінних паперів. *Вісник Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку*. 2006. № 9. С.65-73.
6. Бечко П. К. Вдосконалення страхування відповідальності в умовах ринкових відносин : зб. наукових праць Прикарпатського НДУ ім. В. Стефаника. 2011. № 7. С. 79-84.
7. Бечко П. К. Потреби сільськогосподарських страхувальників в умовах ринкової економіки. *Вісник УДАУ*. №1-2. 2011. С. 109-112.
8. Бондаренко Н.В., Власюк С.А. Реалії та перспективи агрострахування в Україні. *Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права*. 2018. №2 (66). Серія «Право. Економіка. Управління». С. 55-63.
9. Власюк С. А., Ясінський О. Р. Теоретичні аспекти страхового ринку в Україні. *Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю* : матеріали II Міжнар. наук. – практ. конф., присвяченої 100-річчю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 23 квітня 2020 р.) / за ред. Плаксієнка В. Я., Пилипенко К. А. Полтава : Видавництво ПП «Астрыя», 2020. 705 с
10. Власюк С.А. Особливості страхування в Україні: теорія і практика. *Розвиток підприємництва в Україні: теорія, методологія та практика* / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2017. 244 с.
11. Власюк С.А. Страховий менеджмент в умовах глобалізаційних процесів в Україні. *Бізнес Інформ*. 2021. №7. С. 207–212. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-7-207-212>
12. Власюк С.А. Страховий менеджмент та напрями його вдосконалення в нових умовах регулювання ринку фінансових послуг України. Гармонізація фінансово-економічного середовища України в комунікативному просторі : монографія / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. – Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2021.– 523 с.
13. Власюк С.А., Андрусішина Н.В. Страхування як інструмент мінімізації ризиків у аграрному секторі економіки України. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», 4-5 червня 2021р. Уманський НУС. Умань. 130 с.
14. Власюк С.А., Барабаш Л.В. Бондаренко Н.В. Актуальні питання розвитку агрострахування в Україні. *АгроТерра: освіта, наука та бізнес*. Науково-методичний центр «Агроосвіта». 2018. №1(4). С.60-64.
15. Власюк С.А., Бондаренко Н.В. Реалії та перспективи агрострахування в Україні. *Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права*. 2018. №2 (66). Серія «Право. Економіка. Управління». С.55-63.
16. Власюк С.А., Бондаренко Н.В. Сучасні реалії майнового страхування в Україні. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. «Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи України». 25–26 травня 2017 р. Херсон. Ред.-вид. центр «Колос». ХДАУ. 2017. 175 с.
17. Власюк С.А., Цимбалюк Ю.А., Ролінський О.В. The ways of activation of insurance companies' investment activities in Ukraine. Scientific approaches to the study of the world economy: collective monograph / Mishchenko Volodymyr, Drougova Olena, Domnina Irina – etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2020. 84 p. Available at : DOI : 10.46299/isg.2020.MONO.ECON.II
18. Власюк С.А., Цимбалюк Ю.А., Ролінський О.В. Фінансова безпека як основа функціонування страхового ринку. Теоретичні, методичні та практичні аспекти сталого розвитку економіки України / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань : Видавець «Сочінський

М.М.», 2020. 224 с.

19. Власюк С.А., Цимбалюк Ю.А., Хомутовська Д.А. Агрострахування як основний інструмент управління ризиками в сільському господарстві. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», 4-5 червня 2021 р. Уманський НУС. Умань. 130 с.
20. Власюк С.А., Цоток А.А. Проблеми та перспективи розвитку особистого страхування в Україні / Актуальні питання сучасної економіки : матер. V Міжнар. наук.-практ. конф., 15 листопада 2017 р. / Редкол.: Непочатенко О.О. (відп.ред.) та ін. Київ : Видавництво «Основа» 2017. 364 с.
21. Власюк С.А., Щербина Н.С. Теоретичні аспекти специфіки маркетингу в страхуванні. *Соціально-економічні засади формування економічної системи України*: колект.моногр. /За ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань : Видавець «Сочінський М.М.», 2019. 276 с.
22. Вовчак О. Д. Страхіві послуги: зб. навч. завдань. Л.: Видавництво Львівської комерційної академії, 2005. 47 с.
23. Гаманкова О. О. Фінанси страхових організацій : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2007. 328 с.
24. Гребенчиков Э. С. Финансовый кризис в мире: последствия и уроки для страхового бизнеса, регуляторов и страхователей. *Финансы*. 2009. № 3. С. 53-58.
25. Денисенко, М. П. Інновації на страховому ринку України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 21. С. 79 – 82.
26. Диденко В.Ю. Оптимизация структуры капитала и ее влияние на рыночную стоимость страховой организации. *Аудит и финансовый анализ*. 2009. №3 С. 57-65.
27. Долгошея, Н. О. Страхування в запитаннях та відповідях : навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2010. 318 с. URL : <http://westudents.com.ua/glavy/89716-1-neobhdnstrahovogo-zahistu-yak-vajlivogo-zasobu-ekonomchnobezpeki.html>
28. Зоря С. П. Особливості конкуренції на страховому ринку України. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. № 4. С. 274 – 279.
29. Історія страхування: підручник. С. К. Реверчук, Т. В. Сива, С. І. Кубів, О. Д. Вовчак. К.: Знання, 2005. 213 с.
30. Козьменко О. В., Кузьменко О.В. Використання структурного моделювання при дослідженні показників страхового ринку і ринку банківських послуг. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. № 5. С. 284 – 292.
31. Левченко В. Теоретико-прагматичні підходи до формування конкурентоспроможності страховика. *Світ фінансів*. 2013. № 1. С. 169 – 174.
32. Максимчук М. Тенденції розвитку та новації класичного страхування. *Фінансовий ринок України*. 2012. № 3. С. 18 – 19.
33. Мних М. В. Страхування в Україні в умовах глобальної економічної кризи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2009. № 4. С. 33-35.
34. Мыслик, Г. Наша цель – стать еще ближе к страхователям, и в корпоративном сегменте, и в рознице. *Insurance TOP*. 2016. № 3(№55) С. 18 - 19. URL : <https://forinsurer.com/files/file00579.pdf>
35. Непочатенко О. О. Страхування : посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. О. Непочатенко, В. І. Гайдай, І. В. Хлівна. Умань, 2011. 258 с.
36. Непочатенко О.О., Власюк С.А., Бондаренко Н.В., Поліщук К.С. Сучасний стан екологічного страхування в умовах загострення екологічної ситуації в Україні. Зб. наукових праць Уманського національного університету садівництва. Редкол.: О.О. Непочатенко (відп.ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М.М.», 2019. Вип. 94. Ч.2 : Економічні науки. 204 с.
37. Осадець С. С. Страхіві послуги: підручник / За ред. проф. С. С. Осадця і доц. Т. М. Артюх, КНЕУ, 2007. 464 с.
38. Осадець С. С. Страхування: підручник. Керівник авт. кол. і наук. ред. С. С. Осадець. К.: КНЕУ, 2006. 528 с.
39. Паращак О. Фундамент перестрахування. *Український науково-практичний журнал «Страхова справа»*. 2008. № 1. С. 34-50.
40. Перетяжко, А. Страховий ринок розвивався не благодаря, а вопреки. *Insurance TOP*. 2017. №1(57). С. 8-10. URL : <https://forinsurer.com/files/file00601.pdf>

41. Поддєрьогін А. М. Страхувальний менеджмент: підручник. Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. Вид. 6-те, перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2006. 460 с.
42. Полуляхова О. О. Вплив внутрішнього страхового ринку на розвиток туристичної галузі України. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 20. С. 124 – 127.
43. Прокопчук О.Т. Автострахування та інструмент управління ризиками сільськогосподарських підприємств / Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Сталий розвиток економіки». 2011. №7 [10]. –С. 255-259.
44. Прокопчук О.Т. Ключові особливості сільськогосподарського страхування: теорія, тенденції та протиріччя / Матеріали всеукраїнської наук. конф. Молодих учених, (Умань, 15 березня 2012р.) / Мінагрополітики та продовольства України, Уманський національний університет садівництва. Умань, УНУС. Ч.2 «Економічні та загальноосвітні науки». 2012. С. 94-95.
45. Прокопчук О.Т. Розвиток українського ринку страхових послуг в контексті забезпечення економічної безпеки країни. Збірник праць Уманського національного університету садівництва. Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Видавництво «Сочінський М.М.». 2019, Вип. 94. Ч. 2: Економічні науки. С. 69-85. DOI 10.31395/2415-8240-2019-94-2-69-85
46. Прокопчук О.Т. Проблеми та доцільність впровадження обов'язкового державного медичного страхування / Зб. наук. праць Уманського національного університету садівництва. Умань, 2012. Вип.78. Ч.2 : Економіка. С. 39-48.
47. Прокопчук О.Т. Розвиток страхування в агровиробництві / Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. 2013. №1 (6). С. 250 – 254.
48. Прокопчук О.Т., Улянич Ю.В., Бечко В.П. Особливості страхування аграрних ризиків у країнах світу. Актуальні проблеми економіки (науковий економічний журнал). 2014. № 3 (153). С. 46-53.
49. Прокопчук О. Т., Цимбалюк Ю. А., Мельник К. М. Інвестиційна діяльність страхових організацій в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 16. С. 5-12. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.16.5.
50. Прокопчук О. Т., Цимбалюк Ю. А., Власюк С.А. Інвестиційна складова менеджменту страхових організацій. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 17. С. 25-32. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.17.25.
51. Ратошнюк І. М. Страхувальний ринок України: проблеми і перспективи розвитку. URL : http://www.rusnauka.com/2_KAND_2011/Economics/78288.doc.htm
52. Світлична О.С., Сташкевич Н.М. Управління фінансами страхових організацій: навч. пос. Одеса: Атлант , 2015. 258 с.
1. Страхувальний ринок України: стан та перспективи розвитку: монографія / С. О. Булгакова, А. В. Василенко, Л. І. Василенко та ін.; А. А. Мазаракі (заг. ред.). К.: КНТЕУ, 2007. 460 с.
2. Страхувальний ринок України: тенденції розвитку та удосконалення: рекомендаційний бібліографічний покажчик / Наукова бібліотека КЕІ ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана»: укл. С. І. Тимченко; за ред. О. О. Картечевої. Кривий Ріг: Наукова бібліотека, 2017. 103 с.
3. Страхування, його принципи, економічна сутність, роль та значення у суспільстві // *Страхування та страхові послуги у господарській діяльності*: навч. посіб. / В. І. Антонік, В. Д. Кононенко, Є. К. Бабець, О. В. Антонік, Т. В. Квітка. Кривий Ріг: Вид. Р. А. Козлов, 2015. С. 12 – 24.
4. Супрун А. А., Хлівний В.К. Страхувальний ринок України в умовах системної кризи. *Фінанси України*. 2013. № 9. С. 68 – 75.
5. Ткаченко Н. В. Страхування. Практикум: навч. посіб. К.: Ліра К, 2009. 270 с.
6. Ткаченко Н.В. Забезпечення фінансової стійкості страхових компаній: теорія, методологія та практика: монографія / Нац. банк України, Ун-т банків. справи. – Черкаси: «Черкаський ЦНТЕІ», 2009. 570 с.
7. Торб'як М. Розвиток страхового ринку у національній економіці. *Банківська справа*. 2014. № 5-6. С. 26 – 32.
8. Тринько Р. І. Страхування в системі економічної безпеки: Монографія / Р. І. Тринько (кер. авт. кол.). Л.: ЛьвДУВС, 2008. 328 с.
9. Тронин Ю. Н. Основы страхового бизнеса. М.: Альфа-пресс, 2006. 409 с.
10. Туриной А. ПриватБанк предлагает страховым компаниям новую модель сотрудничества. *Insurance TOP*. 2016. № 3(№55) С. 26 - 27. URL : <https://forinsurer.com/files/file00579.pdf>

11. Улянич Ю.В. Зарубіжний досвід страхування аграрних ризиків та доцільність його застосування в Україні. 36. наук. праць Уманського нац. ун-ту садівництва. 2013. Вип. 83. Ч. 1. С. 227 – 234.
12. Шегда А. В., Голованенко М. В. Ризики в підприємстві: оцінювання та управління: навч. посіб. за ред. А. В. Шегди. К.: Знання, 2008. 271 с.
13. Шумелда Я. Страхування: навч. посіб. К.: Бізон, 2007. 328 с.
14. Яворська Т. В. Конкурентне регулювання страхового підприємства України. Актуальні проблеми економіки. 2013. № 8. С. 115 – 122.

Допоміжна

1. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 № 176/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995, № № 47, 48, 49, 50, 51, 52. ст. 349. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80>
2. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 № 3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011, № 48-49, ст.536. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>
3. Положення про порядок провадження діяльності страховими посередниками : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.1996 р. № 1523 URL: www.rada.gov.ua
4. Порядок і правила проведення обов'язкового страхування тварин на випадок загибелі, знищення, вимушеного забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків : Затверд. Постановою Кабінету Міністрів України від 23.04.2003 р. № 590 URL: www.rada.gov.ua
5. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 1 лип. 2010 р. № 2404-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>
6. Про державну підтримку сільського господарства : Закон України від 24 черв. 2004 р. № 1877-IV. URL: <http://portal.rada.gov.ua>
7. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 5 лют. 2015 р. № 157-VII: веб-сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
8. Про затвердження максимальних розмірів страхових платежів за договорами міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : від 6.01.2005 р. № 5 URL: www.rada.gov.ua
9. Про затвердження Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків : Закон України від 1 липня 2004 року N 1961-IV. URL: <https://zakon.help/law/1961-IV/edition25.07.2018/page4>
10. Про затвердження Порядку і правил здійснення обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації : Затверд. Постановою Кабінету Міністрів України від від 6 вересня 2017 р. № 676. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/676-2017-%D0%BF>
11. Про затвердження Порядку та правил обов'язкового страхування відповідальності власників собак за шкоду, що може бути заподіяна третім особам : Постанова Кабінету Міністрів України від 9.09.2002 р. № 944 URL: www.rada.gov.ua
12. Про затвердження Порядку та правил проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї : Затверд. Постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002р. № 402 URL: www.rada.gov.ua
13. Про затвердження Порядку та умов надання сільськогосподарськими товаровиробниками державної підтримки у страхуванні сільськогосподарських культур шляхом здешевлення страхових платежів (премій) і переліку сільськогосподарських культур та видів страхових ризиків (продуктів) на які у 2012 р. надається компенсація вартості страхових платежів (премій) : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 серп. 2012 р. URL: <http://portal.rada.gov.ua>
14. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 р. № № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
15. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземного транспорту : Закон України від 01.07.2004 р. № 1961-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1961-15>
16. Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою : Закон України від 9 лют. 2012 р. № 4391-VI. URL: <http://portal.rada.gov.ua>
17. Про сільськогосподарську кооперацію : Закон України від 20 листоп. 2012 р. № 5495-VI: веб-сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/469/97-вр>

18. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
19. Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : розпорядження від 30 груд. 2015 р. №1437-37-р: веб-сайт. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
20. Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг : Закон України від 12.07. 2001 р. № 2664-П. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
21. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003, №40-44. ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Державної податкової адміністрації України: URL: <http://www.sta.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної служби зайнятості URL: <http://www.dcz.gov.ua>
4. Офіційний сайт Держкомстату України. URL: ukrstat.gov.ua
5. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: kmu.gov.ua
6. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: me.gov.ua
7. Офіційний сайт Міністерства праці та соціальної політики: <http://www.mlsp.gov.ua>
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
9. Офіційний сайт Національного банку України. URL: bank.gov.ua
10. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua/>
11. Офіційний сайт Пенсійного фонду України URL: pfu.gov.ua
12. Офіційний сайт Президента України. URL: prezident.gov.ua
13. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org.ru>
14. Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві URL: <http://www.social.org.ua/>
15. Офіційний сайт Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності URL: <http://www.fse.gov.ua>

14. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2021-2022 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Зміни, внесені до робочої програми на 2021-2022 навчальний рік, охоплюють:

1. Внесення відповідних коригувань в розподіл балів, що їх отримують студенти в процесі вивчення дисципліни;
2. Уточнення кількості аудиторних годин, передбачених для проведення самостійної роботи, в бік їх зменшення у зв'язку зі змінами, внесеними до навчального плану;
3. Оновлення переліку рекомендованої та допоміжної літератури.